

Yarınki dünya düzeni hakkında bazı düşünceler

Sonsuz gibi görünen dünya savaşının ne kadar süreceği belli değil. Fakat kasırga dindiği zaman yeryüzünde büyük değişiklikler göreceğimize kimsenin şüphesi yoktur.

Her büyük fırtınanın geride bıraktığı çöküntü ve yıkıntılar bu sefer daha geniş alanda olacaktır. İnsanlık, şimdiye kadar hiç denemediği acılara ve yoksullara katlanacak, bugün denizlerde, karalarda, havalandaki bin türlü ölüm makinelerine harcanan milyarları aklı gelmedik kuyu buhranlar altında kıvrılarak yıllar boyunca ödeyip yerine getirmeye çalışacaktır. Bunlar her sürekli savaşın meydan verdiği olagan şeylerdir. İş bununla bitmeyecektir.

Yerleşmiş ve değişmez sanılan birçok sosyal ve ekonomik durumlar yaşamaz hâle gelecek, geçmiş ve bir daha geri gelmez bir zamanın malı olarak tarihe karışacaktır. Bu kıyametten sonra devletler, milletler ve kişiler için yeni bir görüş, duygu, yaşayış tarzı doğacaktır. Çünkü devletler arasını bozan ve bu yıkımlara yol açan gerçek sebeplerin üstünkörü politika oyunlarından ziyade, millet ve devlet yapılarının derinliğinde gizli olduğunu artık herkes sezecek ve buna inanacaktır.

Her halde, geçmiş bir daha geri dönmeyecektir. Geleceğin şeklini kestirmek imkânsız olmakla beraber, hem başbuş demokrasilerle liberal sistemlerin, hem de diktatörlüklerin yasını tutacağımıza hükmetmek yersiz olmaz sanırız. Dünya, milletlerin benliğinden çıkma, sevilen ve sayılan kuvvetli devlet rejimine doğru gidecektir. Öyle görünüyor.

Fakat, tarihin hiç şaşmaz gidişi, asıl politikada, milletlerarası düzende göze çarpacaktır. Bu savaşın sonu, emperyalist emellerin de bittiğini gösterecektir. Bu günkü dövüş, milletlerin hürriyeti ve istiklâli için girilmiştir — iki tarafca da — ileri sürülüyor. Doğrudur. İlk önce sömürgecilik ortadan kalkacaktır. Bugün, şuraya buraya el koyanlar, orasını burasını aldıklarını, yahut elden kaçırmayacaklarını sananlar aldandıklarını görecekler, girdikleri yerlerden çıkıp gideceklerdir. Dünya barışı ancak, beyaz, sarı, kırmızı, kara, bütün ırkların ve milletlerin hürriyeti temeli üzerine kurulabilecektir. Zira, bu oluncaya kadar boğuşma sürecektir, dünyayı ele geçirmeye, yahut elleri altında tutmaya çalışan kuvvetli devletler, sonunda o kadar bitkin ve dayanıksız hâle düşeceklerdir ki sıkı altında bugün sesini çıkaramayan ülkeler, hiç yardımsız ve zorsuz hürriyetlerine kavuşacaklardır.

Savaşın sonra dünyanın çehresi değişecektir, bu muhakkak. Fakat, sulh, ne bir, iki devletin egemenliği ile olacak, ne de birkaç büyük devletin birleşmesi ve anlaşması. Yarının sürekli dünya barışı, büyük küçük bütün milletlerin uzlaşma ve birbirini sayma temeli üzerine kurulabilecektir. Asıl gerçek olan budur. Buna zıt bir durum tasarlamak için tarihin tersine aktığına inanmak lâzımdır.

Necmeddin Sadak

Japonlar Cavada ilerliyorlar

Karaya hafif tanklar çıkardılar

Londrada durum vahim sayılıyor

Londra 2 (A.A.) — İngiliz radyosu bildiriyor: Felemenk Hindistanından bu sabah gelen son habere göre, Batavianın 100 kilometre kadar doğusunda kâin Sanbang şehri Japon kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Japonların karaya çıkardıkları bütün noktalar civarında şiddetli savaşlar devam etmektedir. Japon kuvvetleri karaya zırhlı hafif arabalar çıkarmağa muvaffak olmuşlardır. Aynı zamanda motosikletli birliklerden de istifade etmektedirler. Bir motosikletli kol hemen tamamen imha edilmiştir.

Müttefik hava kuvvetlerinin yaptığı hareketler esnasında düşmanın yeniden 7 deniz taşı Cava açığında batmıştır. Sumatra merkezinde ve Timorda muharebe devam ediyor.

Tokyo 2 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhının tebliği: Japon kuvvetleri hareket sahasını genişletmeğe devam ediyorlar. Şimdiye kadar Japon kayıpları batan bir deniz taşına inhisar etmektedir. Diğer 3 gemi karaya vurmak mecburiyetinde kalmıştır. İnsanca telefât yoktur. Çünkü gemilerin karaya çıkarılmasından sonra kaybedilmiştir.

Japonlara göre

Tokyo 2 (A.A.) — Japon deniz mahfilleri sözcüsü demmiştir ki: «Düşman deniz kuvvetleri Cava denizindeki muharebe esnasında topyekûn 5 kruvazör ve bir torpido muhribi kaybetmişlerdir. Bundan başka 4 kruvazör ağır hasara uğramıştır.

Cava denizindeki düşman deniz kuvvetleri, bilkuvve imha edilmiştir. Düşman deniz ticaret filosu, Batavia ve Surabaya açığında dolaşan Japon donanmasının tehdidi altındadır.»

Sözcü, şunları ilâve etmiştir: «Düşman gemilerinin yapacağı her hangi bir kaçına teşebbüsü, bir intihar demek olacaktır. Halbuki eğer bu gemiler teslim olurlarsa tayfaları Japon resmi makamları tarafından insanî muamele göreceklere emin olabilirler.»

Saygon 2 (A.A.) — Felemenk radyosunun verdiği son habere göre Japonlar Batavianın doğusunda Kraving'in büyük bir kısmını ele geçirmişlerdir.

Delhi radyosuna göre Londrada durum vahim sayılıyor. Askerî mahfillerde Japon ileri hareketini durdurmak için tedbir alındığı söyleniyor. Bununla beraber vaziyet fazla iyi görülüyor ve başlıca hedefin Japon taarruz kudretini zaafa uğratmak olduğu belirtiliyor.

Dikkatler:

İmlâ hususî olamaz, millîdir

Yıllarca süren sınamalardan, uzun uzadıya düşünüp taşınmalardan ve gazete sütunlarında sütun sütun çekişmelerden sonra hemen bütün İstanbul gazeteleri yabancı şahıslara ait has isimleri aslı imlâlarıyla yazıyor. A. A. da böyle yapıyor. Zira başka çare olmadığımız tecrübeler bize öğretti. Ve nihayet: Arsulusal mahiyette olan Lâtin harflerini kullanan bütün milletler aynı yolu tutmuş. Bizim başka türlü hareket etmemiz sürüden ayrılmak olurdu.

Bazı gazeteler bu kaideye riayet etmiyerek ecnebi has isimleri bizim «ş» li, «ç» li harflere çevirmeye kalkıyorlar. Ferderin ve gazetelerin hususî imlâsı olamaz. İmlâ, millîdir.

Has isimler İmönü Ansiklopedisine ne şekilde yazılacaksa, bütün matbuata o şekilde yazılmalıdır.

Ziraat seferberliğine dair yeni kararlar

Şehir ve köylerde ücretli iş mükellefiyetinin tatbiki de bu aradadır

Ankara 2 (Telefonla) — Hükümet, ziraat seferberliğinde yeni ve çok mühim kararlar almak üzere. Buradaki umumî kanaate göre, ziraat seferberliğinde köylüye ve şehirlîye bir çok vazifeler verilecektir.

Hükümetin alacağı yeni kararlar meyanda Devlet çiftliklerinde çalışmakta olanlarla hükümet eliyle sürdürülecek diğer boş arazide çalışacaklara Millî Korunma kanununa istinaden ücretli iş mükellefiyeti usulünün tatbik edileceği gibi şehirlerimizde işsiz kalmış veya hiç bir suretle iş edinmemiş olanların da bu mükellefiyet hududu içine alınarak ziraat mntakalarına sevkedilmesi ihtimal dahilinde görülmektedir.

Yazlık ekim ve biçim devresinde müsbet notice alındığı takdirde bu usulün kıtlık ekime de teşmil edileceği bildirilmektedir.

Yeni mahkemeler

Millî korunma suçlarına bakacak mahkemeler şimdilik İstanbul, İzmir, Ankara ve Zonguldakta kurulacak, hâkim, müddeiumumî ve kâtiplerine aslı maaşlarından başka maktu tazminat verilecektir.

Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Yarın intişar edecek yeni bir Koor-dinasyon kararı ile Adliye Vekâletine, lüzum gördüğü yerlerde Millî Korunma davaları ile meşgul olmak üzere 8 mahkeme kurmak ve icabında bunların yerlerini değiştirmek salâhiyeti verilmektedir. Bu mahkemelerde çalışacak hâkim, müddeiumumî ve kâtiplere aslı maaşlarından başka, Başvekkâletin tasvibi ile, aylık maktu tazminat da verilebilecektir.

Pariste bir suikasd

Nöbetçi bir Alman neferi öldürüldü

Paris 2 (A.A.) — Alman işgal makamları bildiriyor: 1 Mart sabahı saat 9 da yirmi yaşlarında dört şahıs Pariste Tanger sokağında bir mektepte bulunan Alman askerî mevkiine taarruz etmiştir. Bunlardan biri bir tabanca kurşunu ile Alman nöbetçiyi öldürmüştür. Bir diğeri, patladığı takdirde, işe kartları tevzi merkezi önünde bekleyen Fransız halkı arasında bir çok insanları öldürebilecek kadar kuvvetli infilâk maddesini muhtevî bir bombayı Alman karakolu önüne bırakmıştır. Suikast faileri kaçmışlardır.

Birmanyada

Pirinç tarlalarında şiddetli muharebeler oluyor

Londra 2 (A.A.) — Sittang muharebe bölgesinde bulunan Reuter ajansının hususî muhabirî bildiriyor: Şimdi Birmanya pirinç tarlalarında en şiddetli muharebelerden biri cereyan etmektedir. Rangonun anahmanının ve Birmanya yolunun aşağı kesimini ele geçirmek için çarpışılmaktadır. Bu yol çoktanberi Çin'in hayati ehemmiyeti haiz muvasala yoludur. Bir subay, Japonların Pegu şimalinde Birmanya yolunu kesmeğe muvakkaten muvaffak olduklarını, fakat sonra İngilizlerin bu Japonları imha ettiklerini bana söyledi.

Saygon 2 (A.A.) — Birmanya cephesinde yalnız Sittang'ın iki kıyasında keşif kolu faaliyeti olmuştur. Amerika radyosuna göre Japonlar Rangonun cenubuna asker çıkarmışlardır. Rangonun pek yakında düşmesi bekleniyor.

Beş Çin tümeni

Tokyo 2 (A.A.) — Asahi gazetesinin Birmanyadan aldığı haberlere göre, en az beş Çin tümeni Mandalayda ve Çin - Birmanya hududunda toplanmıştır. Japonlar Çin kuvvetleri ile temas kurmamıştır.

Atatürk'ün anıt kabri

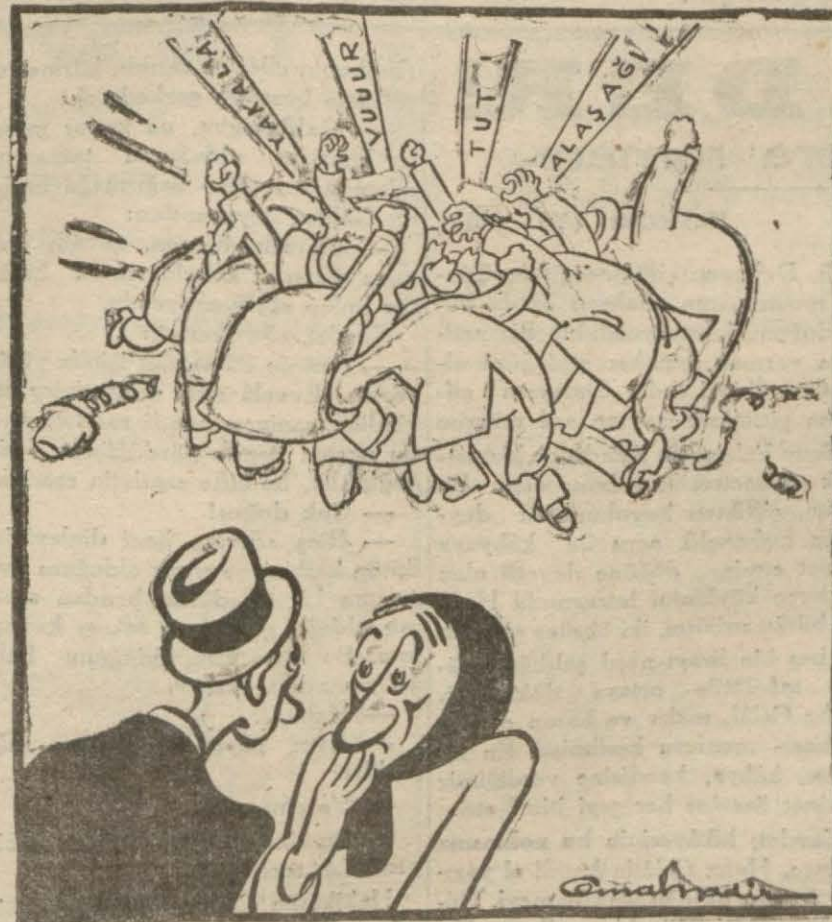
Dün öğleye kadar 29 proje teslim edildi

Ankara 2 (Telefonla) — Ebedî Şef Atatürk'ün anıt kabrine alt projelerin kabul müddeti bugün bitmiştir. Yalnız ecnebi memleketlerden gelecek projeler için kısa bir müddet daha beklenmektedir.

Hakem heyeti, bugün şehrimize gelen Alman mimarî profesör Pol Bonatt'ın başka, tanınmış Macar mimarlarından Vaynger ve İsveç mimarlarından Kent Baem'den maa-da Nafia ve Maarîf Vekâletlerinden üç azadan mürekkeptir.

Heyet riyasetini, çok muhtemel olarak Başvekkil doktor Refik Saydam veya kendilerinin imha edeceği bir zatın işgal edeceği umulmaktadır.

Bugün öğleye kadar teslim edilen projelerin miktarı 29 tane. Hakem heyeti bütün projeler teslim edilir edilmez faaliyete geçecektir.

— Suçu büyük müydü?...
— Evet, eseri büyük muvaffakiyet kazanmış!...

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Gl. Wavel karargâhını Hindistan'a naklediyor

Bundan sonra vazifesine oradan devam edecek

Londra 3 (A.A.) — (B.B.C.) Londrada iyi malûmat alan makamlara gelen haberlere göre Gl. Wavel yeni den Hindistan kumandanlığına tayin edilmiştir. General Cava adasından Hindistan'a gidecek, orada vazife görecektir. Bunun sebebi Birmanya'nın elden gitmesi ve Felemenk Hindistanında birçok adaların Japonlar tarafından işgal edilmiştir. Şimdi bu mntakada müttefiklerin elinde yalnız Cava adası ve Filipin'lerde küçük bir parça bulunuyor.

General Wavel'in Cava'dan Hindistan'a gitmesini Japonlara karşı mukavemete nihayet verildiği ve Hollandaya yardım yapılmıyacağı mânâsına gelmediği ilâve ediliyor.

Amerika'ya hava akını

Amerika genel kurmay başkanı bunun mümkün olduğunu söylüyor

Londra 3 (A.A.) — B. B. C.: 32 milyar 763 milyon dolarlık askerî tahsisat lâihyasını parlamento kabul etmiştir. Ayan lâihyayı tedkik ederken Amerikan Genelkurmay başkanı general Marshall'dan gelen bir mektup okunmuştur. Mektupta şu satırlar vardır: «Amerika üzerine muhtemeldir. Bundan maksat Amerikan kuvvetlerinin Amerikadan dışarıya çıkarılmasına mani olmaktır. Şimdi harbi düşmanın arazisine nakletmek ve askerî kuvvetimizle harp malzememizi ana vatanda atıl tutmamak zamanı gelmiştir.»

Amerikan donanması kumandanı ileride yapılacak taarruzlar için stratejik noktaların kuvvetlendirileceğini ve düşmanın nerede kabilse orada hırpalanacağını söylemiştir.

Harp istihlâlatı Nazır Nelson, işçileri, taaşin en büyük gayreti dediği âzımı istihale davet etmiş, B. Roosevelt'in istediği 60 bin tayyare, 45 bin tank, 20 bin uçaksavar topu, 8 milyon ton hacminde ticaret gemisinden fazla inşaatta bulunulmasını istemiştir.

Cava'da askerî tesisler tahrip ediliyor

Batavya'da liman tesisatının tahrip edilmesine başlandı

Vichy 3 (A.A.) — O. F. I.: Cava adasında Japon tazyiki artmaktadır. Japonlar adanın içine doğru 60 kilometre kadar girmişlerdir. Adadaki askerî makamlar düşmanın işine yarayacak tesislerin tahrip edilmesini emretmiştir.

Son haberlere göre, Batavya'ya karşı tehlike baş göstermiştir. Bunun üzerine şehirdeki bütün askerî tesislerin ve liman tesisatının tahribi emredilmiştir. Bunlar ve civardaki petrol tasfiyehanesi tahrip edilmiştir.

Japonlar 3 İngiliz gemisi batırmışlar

Tokyo 3 (A.A.) — Japon gemileri K şifından bir İngiliz kruvazörü 2 İngiliz muhribine yetiğerek bunları Rembang'ın cenubunda batırmışlardır.

Doğu cephesinde

Berlin, son Rus tebliğlerinin propaganda olduğunu bildiriyor

Berlin 3 (A.A.) — Burada, zaferler bildiren son Rus tebliğlerinin propaganda olduğu bildiriliyor. Sovyetler stratejik mahiyette hiçbir muvaffakiyet kazanamamışlardır. Son şiddetli hücumları, yağmur ve çamur mevsimi başlamazdan ve kati duraklamadan evvel son taarruz mahiyetindedir. Yakın bir istikbal Sovyet cephesinde hakiki şartların ne olduğunu gösterecektir.

Bir avuç İngiliz paraşütçüsünün gece Şimali Fransa'ya yaptığı akın etrafında İngiliz gazeteleri fazla neşriyatta bulunuyorlar. Bu akın bir keşif mahiyetini gecemektedir. Teşebbüsün cüreti kabul edilmekle beraber bunun gibi işne darbelerinin harbin neticesi üzerinde tesir yapmıyacağı aşikârdır. Atlantik ve Pasifik harbi böyle bir duruma girmiştir ki kilitlere bunu nasıl halledeceğini bilememektedir. Uzak Şarkta Anglo Sakson nüfuzu ortadan kalkmaktadır. İkbahar güneşinin ışığı altında doğu cephesindeki karlarla beraber Anglo Sakson kudretinin de inhilâl ettiği görülecektir.

Sovyet tebliği

Londra 3 (Radyo 7,15) — Gece yarısı Moskovada neşredilen Sovyet tebliği: Dün her tarafa taarruzî harekâta devam edilmiş, birçok meskün yerler geri alınmıştır. Pazar günü hava muharebelerinde 10, hava meydanlarında 67 Alman tayyareesi düşürülmüştür. Rusların kaybı 8 tayyaredir. Aynı gün zarfında 11 tank, 31 top, birçok teçhizat ya imha edilmiş, yahut hasara uğratılmıştır.

Yunanistan'da açlık

Londra 3 (A.A.) — Yunan hükümetinin tebliğine göre, Yunanistan'da açlıktan günde 900 kişi ölüyor. Atina ve Pirede günde sokaklarda 330 ölü toplanıyor. Bunlar tabuta bile konmadan çukura gömülüyor. 1941 ilkteşirinden sonkânuna kadar 40 bin kişi ölmüştür ki normal ölümün 8 mislidir. Patras, Golo, Selânik, Şıra'dan feci haberler geliyor. Şıra halkı Atinaya çektiği telgrafta: «Bize ya buğday, yahut tabut gönderin» demiştir.

Amerika sularında bir Amerikan petrol gemisi batırıldı

Vichy 3 (A.A.) — Nevyork'tan bildirildiğine göre, Amerikan sularında 3 denizaltı bir Amerikan petrol gemisini yakalamış ve batırmıştır.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 2 (A.A.) — Orta Şark İngi-
liz tebliği: Mekkânın doğusundaki
bölgelerde küçük bir düşman kolu gö-
rülmesi ve topçularımızın ateşi ile
püskürtülmüştür. Başka bir hadise
olmamıştır.

Alman tebliği

Berlin 2 (A.A.) — Alman orduları
başkumandanlığının tebliği: Kırım-
da, Donetz cephesinde ve İnen gö-
lünün cennet doğusunda şiddetli mu-
harebeler devam etmektedir. Hava
kuvvetleriyle işbirliği yapılarak Kerç
yarımadasında yeniden birçok düş-
man hücum arabaları tahrip edil-
miştir. Kerç boğazının cennet ağzın-
da bir hava torpille düşmanın 6000
tonluk bir deniz taşı batırılmıştır.
Voronez'de tayyare motor fabrika-
sına karşı gece yapılan hava hücum-
larına esnasında atölyelere ve hava
alanları tesislerine tam isabetler ol-
muştur. Düşman doğu cephesinde
24 subattan 1 mart tarihine kadar
204 hücum arabası kaybetmiştir.

Afrika şimalinde iki tarafta keşif
faaliyeti olmuştur. Hava savaşlarında
Alman tayyareleri 5 İngiliz tayya-
resi indirmiştir. Ayrıca 5 düşman
tayyaresi de yerde tahrip edilmiştir.
Av tayyarelerinin himayesinde
bulunan Alman savaş tayyareleri ağır
çapta bombalarla Valetta limanını
bombalamışlardır. Bu münasebetle
denizaltı demir yerlerinde, doklarda
ve şehrin büyük işe ve malzeme an-
trepolarında bombalar patladığı gö-
rülmiştir.

İngiliz seri hücumbotları dün gece
yalnız olarak Manş denizinde yol
alan bir yük gemisine taarruza te-
şebbüs etmişlerdir. Derhal müdahale
eden Alman seri hücumbotları bir
İngiliz hücumbotunu batırmıştır.

Alman deniz muharebe kuvvetleri-
ne mensup uzun menzilli bataryalar
Manş denizinde iki İngiliz deniz ka-
filesini tesirli surette top ateşi altına
almış ve kafileleri dağıtmıştır.

21/28 şubat arasında 38 i Akdeniz-
de ve şimali Afrika'da olmak üzere
İngiliz hava kuvvetleri 62 tayyare
kaybetmişlerdir. Aynı müddet zarfın-
da Alman hava kuvvetleri İngiltere-
ye karşı yapılan hücumlarda yal-
nız 20 tayyare kaybetmiştir.

Büyük Britanya ile Birleşik Ameri-
ka işe ve malzeme deniz münakala-
tına karşı yapılan mücadelede, Alman
denizaltıları ve hava kuvvetleri şubat
ayının esnasında topyekûn 525,400 ton-
lato tutarında 79 düşman ticaret ge-
misi batırmışlardır. Alman denizaltı
slahları, 448,400 tonlato tutuk 66 gemi
batırmak suretile bu muvaffakiyet-
lerde büyük bir pay almıştır. Bundan
başka 44 düşman ticaret gemisi kus-
men ciddi surette hasara uğratılmış-
tır.

Malezya seferi

Japonların 95 bin esir aldıkları bildiriliyor

Singapur 2 (A.A.) — Malezya-
daki Japon kuvvetleri kumandanı
general Yamagita, şöyle demiştir:
Malezya seferi esnasında 95,000 esir
almıştır. Bunların 43,000 i Avus-
tralyalı, 41,000 i Hintlidir.

Fasulyede ihtikâr

Soğan iskelesinde Abdülgafur is-
minde bir toptancı tacir, fasulyenin
kilosunu 30 kuruştan satarken suç-
üstü yakalanmış ve hakkında zabıt
tutularak adliyece verilmiştir.

EY KADER!

Aşk ve macera romanı

Tefrika No. 186

Nakleden: (Vâ - Nâ)

— İki güzel arkadaşımızın ağzın-
dan kaçan bazı sözler, çavuşta, bir
şüphe uyandırmış ve o akşam sizin-
le beraber İstanbul'a inerek derhal
evime gelmiş ve bana bu şüphelerin-
den bahsetmişti. Ertesi sabah noter
Danış beyin yazıhanesine beraber
gittik. Dosyayı tedkik ettik, Perihan
hanımın büyük kızının adı Meliha,
küçükünün de Galibe olduğunu
hayret ve sevinçle gördük. Şimdi an-
ladımız mı dostum?

Rüşuhinin gözleri fal taşı gibi açıl-
mıştı. Cevdet izahatına devam etti:
— Bunlar, elde ettiğimiz ilk delil-
lerdi. Meliha ile Galibe hanımın
isimlerini aradığımız, Perihan hanımın
izlerini aradığımız kızlarının adları-
na ve yaşlarına uyuyordu. Çocukluk-
larının bütün hal ve şartları da tah-
minlerimizde aldanmadığımızı ve
aradığımız iki öksüz kızın izi üze-
rinde bulunduğumuzu gösteriyordu.
Fakat bu zan ve tahminler kâfi de-

Cenubî Rusya'da yağmurlar

Yollar ve kırlar bir çamur tabakası ile örtüldü

Moskova 2 (A.A.) — Cennet cephe-
sinde Timoşenko'nun askerleri, 257 in-
ci ve 85 inci Alman piyade tümen-
lerini şiddetle hırpalamışlardır. Bu
tümenlerden biri, yakında bir başka
kesimden öteki, cephe gerisinden gel-
miştir. Bu zafere diğer başka alman
haber buzların çözülmeğe başladığı ve
son günlerde bol yağmurlar yağdığı
ve sis bastığı haberiştir. Fakat ilkbah-
ar henüz uzaktır. Çünkü senet bu
mevsimde buzların çözülmeğini şid-
detli donlar takip eder. Bununla be-
raber şiddetli tepeler gevşemiştir ve
civık bir hale gelen yollar kıtaların
yürüyüşünü güçleştirmektedir. Ma-
mafi Ruslar her türlü şartlar dahi-
linde ilerlemeğe alışmışlardır ve ka-
bında askerler topları bizzat çekmek-
tedirler.

İsmi söylenmeyen bir kesimde şid-
detli savaşlar olmuştur. Her iki taraf
çok miktarda top kullanmış, tanklar
la hava kuvvetleri yardımlarıyla hare-
ketler yapmışlardır. Sovyet tayya-
releri bilhassa faaliyet göstermişlerdir.

Manş'da top- çu düellosu

İki kıydaki ağır toplar ateş ettiler

Londra 2 (A.A.) — Fransa'nın Manş
sahilline yerleştirilmiş bulunan ağır
ve hafif Alman topları pazar günü
akşamı faaliyete geçmişler ve İngiliz
uzun menzilli topları da, boğazın
tarafından öte tarafına ateş açmış-
lardır. Fransız sahilinden mania ateşi
nin şiddetli uğultuları geliyordu. Fa-
sılalı surette devam eden bu bom-
bardman bir müddettenberi yapılan
bombardmanların en şiddetlisi ol-
muştur. Alman topları seri ateşli a-
ynı zamanda 4 mermi birden atıyor-
lardı.

Ekmekler

24 saat bekletildikten sonra satılacak

Birçok memleketlerde ekmekler bay-
at olarak satılır. Gürtülen lüzum ti-
zerine İstanbul'da da ekmekler bayat
satılacaktır. Bu karar, dün tatbik
edilecekti. Fakat Toprak Mahsulleri
Ofisi, fırınlara iki günlük un verme-
diği için tatbiki tehir edilmiştir. Dün
Ofise, iki günlük un dağıtması için
emir verilmiştir. Fırınlar, verecek bu
iki günlük unu işliyerek yarısını 24
saat sakladıktan sonra ertesi günü
satacaklardır. Bu karar, bugünlerde
tatbik edilecektir.

Kâğıt para miktarı her tarafta artıyor

Berz 2 (A.A.) — Milletler Ce-
miyeti aylık istatistik bülteninin şub-
at sayısında 23 memleketle teda-
vül eden kâğıt para miktarına dair
bir grafik serisi neşredilmiştir. Bu
grafikler, harpçi memleketlerde gö-
ze batacak şekilde devamlı bir yük-
seliş gösteriyor.

HARP DURUMU

Cava uzun müddet mukavemet edemeyecek

Japonlar bu sulardaki bütün gemileri teslim olmağa davet ettiler

Uzak doğuda:

Cava adasına çıkan Japon
kuvvetleri Müttefikler arasin-
da muharebeler devam ediyor.
Japonlar oldukça şiddetli bir
mukavemetle karşılaşmışlardır.
Fakat buna rağmen ilerliyorlar.
Şimdiye kadar, çıktıkları sahil-
den, içeriye doğru 35 kilometre
girmişlerdir. Cava ince uzun bir
adadır. En geniş yerinde bir sa-
hilden öteki kıyı 195 kilometre-
dir. Japonların bu mesafeyi kısa
bir zamanda Almaları muhte-
meldir.

İngilizler Cava müdafaasına
fazla bel bağlamıyorlar. İngiliz
askeri mahfilleri buradaki mü-
dafaanın hedefi Japon taarruz
kudretini zayıflatmak olduğunu,
yoksa Japonların bir mağlûbiyeti
beklenmediğini söylüyor.

Son haberlere göre Japonlar
adaya hafif tanklar çıkarmışlar-
dır. Büyük deniz kuvvetlerinin
himayesi altında yeni bir Japon
vapur kafilisi Cava sularına
gelmiştir. Japon deniz sözcüsü
Cava sularında bulunan Mütte-
fik deniz kuvvetlerinin tamamen
imha edilmiş sayılabileceğini ve
bütün ada civarı Japon harp ge-
milerinin kontrolü altında bu-
lunduğundan buradan tüccar ge-
melerinin de bir yere gidemeyece-
ğini söylemiştir. Bu sözden
çıkan mana şudur: Japonlar Cava
adadındaki Müttefik kuvvet-
lerin başka yere taşınmasına
meydan vermiyecekler ve bu
sularda bulunan tüccar gemileri-
ni ellerine geçirmeğe çalışacak-
lardır.

İlerdir. Son haberlere göre Ja-
ponlar bu sulardaki bütün gemi-
leri teslim olmağa davet etmiş-
lerdir.

Felemenk Hindistanının diğer
adalarında, bilhassa Sumatra,
Borneoda çarpışmalar devam
ediyor. Japonlar bu adaların bir
en evvel işgalini tamamlamağa
çalışıyorlar. Fakat iki ada da
çok büyük olduğundan bu işin
daha bir müddet süreceği anla-
şılmaktadır.

Birmanya'da Sittang - İravadi
nehirleri arasında muharebeler
olmaktadır. Japonların bugün-
lerde Rangona kati saldırmaları
bekleniyor.

Doğu cephesi:

Sovyetlerin taarruzları devam
ediyor. Ruslar son günlerde bil-
hassa cephenin cennet kısmında
hücum üstüne hücum yapıyorlar.
Bunun hedefi Almanları geri çe-
kilmeğe mecbur etmektir. Al-
manlar merkez mintakasında ki-
şin iptidasındanberi epeyce geri
çekilmişlerdir. Fakat cennet
hemen hemen eski hatlarını mu-
hafaza ediyorlar. İlkbaharda Al-
manların buradan Kafkasyaya
doğru saldıracakları söylendi-
ğinden Ruslar Almanları Dnie-
per nehrine kadar geri atmak
istiyorlar. Fakat bu gayretler
şimdiye kadar netice vermemiş-
tir. Almanlar son taarruzların da
tamamen tardedildiğini bildir-
yorlar.

Libyada:

Durumda değişiklik yoktur.

Dağıtma ofisi

İşe müstearlığında, biri iktisadî, diğeri idarî işlerle meşgul olmak üzere iki muavinlik ihdas edilecektir

Ankara 2 (Telefonla) — Dağıtma
Ofisi projesi tamamlanmış ve tasdik
edilmek üzere Başvekâlete gönderil-
miştir. Haber verildiğine göre, mem-
leketin bütün ihtiyaçlarını temin
edecek olan bu Ofis Ticaret Vekâleti-
ne bağlı bir umum müdürlüğüdür.

Umum müdürün birkaç muavini
olacak ve yapacağı işler için emrine
10 milyon lira tahsis edilecektir.

Diğer taraftan işe müstearlığın-
ın alacağı yeni şekli üzerindeki tet-
kikler de hemen hemen bitmiştir.
İşe müstearlığında, evvelce bildir-
diğimiz kadrolardan başka iki mü-
stegar muavinliği de ihdas edilecektir.
Muavinliklerden biri iktisadî, diğeri
de idarî işlerle meşgul olacaktır.

Müstegar muavinliklerinin iktisadî
işlerle evvelce muavinliğe getirilece-

ğini yazdığımız Şevket Süreyya Ay-
demir uğraşacaktır. İdarî işlerle
uğraşmak üzere diğer muavinliğe
halen Tokat valisi bulunan İzzettin
Salpar getirilecektir.

İran Devlet Müzikeyinin bir müracaatı

İran Devlet Müzikeyi, Maarif Ve-
kâletine müracaat ederek İstanbul
belediye konservatuvarının şimdiye
kadar neşrettiği eserlerin nota ve
güftelerini istemiştir. Vekâlet mü-
racaattan İstanbul belediyesini ha-
berdar etmiştir. Belediye reisi işi
konservatuvara şimdiye kadar neşre-
dilen eserlerin birer kopyasının ha-
zırlanarak İrana gönderilmesini em-
retmiştir.

memiş olan sarsılmaz bir azim ve ka-
rar kudreti görünüyordu. Cevdet hi-
kâyesine devam etti:

— Fakat bizim takip ettiğimiz izi
başka bir adam, bizden evvel keşfet-
mişti. Bu da samimî dost telâkî etti-
ğimiz çocukluk arkadaşım Fahri idi.

Cevdetin bu sözlerini dikkatle din-
liyen Lâtif çavuş, kendini tutamıya-
rak haykırdı:

— Allah belâsını versin!

— Fahriyi bu iz üzerine kimin
sevketmiş olduğunu bilmiyorum. Bel-
ki de ben, istemiyerek ağzımdan ka-
ğırmış olduğum birkaç söz ile bu
serseriye, takip edilecek izi göster-
miş oldum.

Lâtif çavuş, dalgın dalgın, kendi
kendine mırıldanıyordu:

— Fahri ha! Fahri ha! Bu işte ih-
tiyatsız davranmış olan siz değil,
benim...

— Nasil?

— Ben, gezeve adamın biriyim-
dir. Bir gün Fahri, dostu ve arkadaşı
doktor Hasmette Bostanadadaki ga-
zinomda yemek yerken, ağzımdan
bazı sözler kaçırıldı. Şimdi iyice ha-
tırıyorum. Doğrusu çok ihtiyatsız
davrandım. Hepinizden af dilerim.

Rus - Japon münasebetleri

Tass ajansı New-York Times'in haberlerini yalanlıyor

Moskova 2 (A.A.) — Tass ajansı,
New York Times isimli Amerikan
gazetesinin aşağıdaki iddialarını res-
men yalanlamaktadır:

1 — Sovyet hükûmeti, Sovyetler Bir-
liğindeki Japon tebaasına alt malları
müsadere etmiştir.

2 — Sovyet kıtaları, Kotok stratejik
mevzilerine doğru önemli hareketler
yapmaktadır.

3 — Sakalin adası ile karayı ayıran
Tatar boğazına mayın dökülmüştür.
4 — Sovyet hükûmeti, Japon askerî
ataşelerinin cepheyi gözlemelerini ya-
sak etmiştir. Tass ajansı, bu münase-
betle hiç bir cenebi askerî atışe-
nin cepheyi ziyaret etmediğini belirt-
mektedir.

Hindistan

B. Churchill beyannamesi- ni hazırlıyor

Londra 2 (A.A.) — Reuterin
parlamento muhabirinden: B. Church-
ill, hafta tatilini başlıca mesai ar-
kadagılarile, hükûmetin Hindistan
hakkında takip edeceği siyasete ait
beyannamesini hazırlamakla geçir-
miştir. Başvekil, yakın bir tarihte
demecini Avam Kamarasında yapar-
caktır. B. Churchill'e arkadaşların-
ın, meselenin ehemmiyeti hasebile
bir kaç gün içinde kati bir neticeye
varmaları muhtemel değildir. Ma-
mafi son tekliflerin meseleyi hal
için ciddi bir teşebbüsü ihtiva ede-
ceği sanılmaktadır.

Avustralya ve Hindistan

Şanghay 2 (A.A.) — Malezya
Japon kuvvetleri Başkomutanı tüm-
general Tomoyuki Yamagita Singa-
pur basın toplantısında, düşmanın
henüz doğu Asyadan tamamen atıl-
madığını söylemiş ve Avustralya ile
Hindistanda tutunmakta bulundu-
ğunu bildirmiştir.

General, cennet batı Pasifik çev-
relerinde Japon siyasetinin, İngiliz
Amerikan ve Felemenk nüfuzunun
buralardan tamamen atılmasından
sonra, doğu Asyadaki bütün top-
rakları refah dairesi içine almaya
matuf bulunduğunu ilâve etmiştir.

Milyoner Vanderbilt öldü

Miami 2 (A.A.) — Amerikalı
milyoner Cornelius Vanderbilt'in 59
yaşında vefat ettiği haber veriliyor.

Odun narhu etrafında tetkikler

Fiat Murakabe Komisyonu, dün
toplansın, odun narhi etrafında gö-
rüşmelerde bulunmuştur.

Balıkçılık işleri teşkilatlandırılacak

Balıkçılar, tuzlayıcılar ve konser-
veciler, dün şehrimize gelen işe
müstegar muavini Şevket Süreyya-
nın riyasetinde Ticaret Odası salon-
larında bir toplantı yapmışlardır.
Toplantıda bu işlerin teşkilatlandırıl-
ması görüşülmüştür.

— Fahrinin, Meliha ile Galibe ha-
nımın, Perihan hanımın öz kızları ol-
duğunu bildiği muhakkak. Zevk ve
sefalet uğruna çalgıncasına çarçur
etmiş olduğu kendi serveti yerine
başka bir servet elde edebilmek için
Melihaya, ve buna muvaffak olama-
dığı takdirde Galibe hanıma kendi-
sini vürmeğe teşebbüs etti. İki kız
kardeşten hangisini ele geçireceği,
kendisi için ehemmiyeti haiz değildi.

Onu, bu tarzda harekete sevkeden
aşk ve sevdâ gibi temiz ve yüksek
bir his değil, menfaat ve para hırsı
idi. Galibe hanım, fitri zekâsile ken-
disine kurulan tuzağı hissederek bu
serserinin teklifini katiyetle redded-
ince, Fahri, Melihanın öz kızı gibi
sevdiği küçük hemşiresine karşı bes-
lediği derin şefkat ve muhabbetini
istisamar ederek, cebir ve tehdit ile
onu ele geçirmek istedi. Meliha, ken-
disine karşı yapılmış olan menfur te-
zâvilden sonra kız kardeşine de ter-
tip edilen suikast karşısında kalınca,
bu sofilı yurmakta tereddüt etme-
miştir.

Fahrinin vurulmuş olduğunu bil-
miyen Lâtif çavuş, Cevdetin bu söz-
lerini duyar duymaz, verinden fır-
hyarak sordu, (Arkası var)

Bulgaristanın Uçlu pakta girişi

Kral Boris ile B. Hitler ve İtalyan kralı arasında samimî telgraflaşmalar oldu

Berlin 2 (A.A.) — Bulgaristanın
Üçlü pakta iltihakının yıldönümü
münasebetle Bulgar Kralı Boris ile
Führer arasında samimî telgraflar
teati olmuştur. Bulgar Kralının B.
Hitlere çektiği telgraf şudur:

«Bulgaristanın Üçlü pakta iltihakı-
nın yıldönümünden istifade ederek
zati devletlerle büyük ve cesur Al-
man milletinin refahı için en samimî
temennilerini bildirmekle bahtiyar-
ım. Şu anda her Bulgar sevk ve
idareni altında millî emellerimizin
gerçekleşmesini mümkün kılan olan
muzaffer Alman ordularına karşı
bilhassa minnettarlık duyuyor. Bu
ordular şimdî milletlere daha mesut
ve daha iyi bir istikbal temin edecek
bir cihan refahının temellerini at-
makla meşguldür.»

Hitler aşağıdaki telgrafla cevap
vermiştir:

«Bulgaristanın Üçlü pakta iltihakı-
nın yıldönümü münasebetle izhar
ettiğiniz iyi dileklerden dolayı haş-
metlinize teşekkürlerimi bildiririm.
Zafere ve onu takip edecek olan yeni
cihan nizamına sarsılmaz güvenimi
bildirmek ve Bulgar milletinin ve
haşmetlinizin mesut bir istikbale nail
olmaları hususunda beslediğim en
samimî temennilerimi bildirmekle
bahtiyarım.»

İtalya kralile

Roma 2 (A.A.) — Bulgaristanın
Üçlü pakta girişinin yıldönümü mü-
nasebetle Kral Boris ile İmparator
ve Kral Emanuel ikili meşveret ara-
sındaki dostluğu belirten telgraflar
teati etmişlerdir.

Başvekil Filof da Mussoliniye bir
telgraf çekmiştir. Mussolini cevabın-
da Bulgaristanın refahı için beslediği
temennileri ve iyi dileklerini belirt-
miştir.

Yeni bütçe

1942 bütçesinin masraf kısmı

Ankara 2 — Meclise verilmiş olan
1942 mali yılı bütçesinin masraf kıs-
mı şudur:

	1941 Lira	1942 Lira
Büyük Millet Meclisi	3,963,684	4,963,684
Riyaseti Cümur	474,889	474,889
Divanı muhasebat	748,757	748,757
Başvekilat	1,306,203	1,249,600
Devlet Şurası	352,212	391,638
Matbuat U. müd.	1,092,682	1,538,685
İstatistik U. müd.	279,852	327,562
Metorooloji işleri U. müd.	583,897	871,651
Diyanet işleri reisliği	697,518	880,835
Maliye Vekâleti	25,159,780	40,999,030
Dünyu umumiye	85,157,219	95,279,219
Gümrük ve İhtis- sarlar V.	5,930,350	7,359,601
Dahiliye Vekâleti	5,527,479	6,670,480
Emniyet U. mü- dürüğü	7,867,301	9,673,209
Jandarma K.	13,631,110	15,225,615
Hariciye Vekâleti	3,604,900	3,919,149
Şihat ve M.V.	11,969,424	14,569,832
Adliye Vekâleti	9,519,802	12,638,536
Tapu ve Ka- dastro U. M.	1,696,043	2,025,452
Maarif Vekâleti	19,452,261	27,663,734
Nafia Vekâleti	18,666,440	19,369,918
İktisat Vekâleti	3,424,691	3,551,925
Münakalat V.	1,697,058	1,953,827
Ticaret Vekâleti	1,591,020	1,754,020
Ziraat Vekâleti	7,350,819	8,951,233
Millî Müdafaa Vekâleti	77,995,000	101,995,000
Yekün	309,740,396	384,035,101

Millî Müdafaa Vekâleti için 120
milyon liralık fevkalâde tahsisat ve-
rilecektir.

Ay tutuldu

Dün gece saat 24 ü 31 buçuk dakika
gece ay tutulmaya başlamış ve tutul-
ma saat 4 ü 11 buçuk dakikaya geçeye
kadar sürmüştür. Havanın sisli ve
kapalı oluşu ayın tutulmasının gö-
rülmesine mâni olmuştur.

Askerlikleri tecil olunamıyacak talebeler

Ankara 2 (A.A.) — Okul disip-
lin kurullarınca bir veya iki yıl okul-
dan uzaklaştırma cezası ile cezalan-
dırılan talebelerden bu müddet için-
de askere çağırılanlar veya asker-
lik çağına girmiş olanların 1111 sa-
yı kanunun hükûr'lerine göre tecil-
lerinin mümkün olamayacağı maarif
teşkilatına tebliğ edildiği haber alın-
mıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

«Yaban» in ikinciliği

Ankara'da C. H. P. roman mü-kâfâtının müsabakası nasıl yapılmış; zabıtnameyi dikkatli okudunuz mu? Cidden, insanda at yarışlarının heyecanını uyandırıyor.

İlk seçimde Yakup Kadri'nin «Yaban»'ı 30, Halide Edibin Sinekli Bakkalı 28, Abdülhak Şinasi'nin Fahim Bey ve Biz'i 19 puan almış. Talimatnamenin 8 inci maddesine uyularak, en çok puan elde eden üç eser tekrar reye konulmuş; Halide Edibin Sinekli Bakkalı 9 rey, C. H. P. sana mü-kâfâtının ilki olan 2500 lira primi kazanmış. Yakup Kadri'nin «Yaban»'ı 8, Abdülhak Şinasi'nin Fahim Bey ve Biz'i 6 rey almış.

Yukarıda ismi geçen üç birinci eli li yaşı bulmuş üstadlardır. (Gerçi romanda muvaffakiyet pek gençken olmaz. Zira bu tarz yazı, çok muş-lâktır; hayat görgüsünü icap ettirir. Fakat yirmi ile otuz arasındaki genç-lerden de hamleler beklemek hakka-mustur. O çağda katıyen şaheser ya-ratılmaması icap eder diye bir kaide yoktur.)

Diğer mühim bir nokta:

Yaban'ın ilk seçimde birinci gele-rek ikincide 9 a karşı 8 ile atbaşı be-raber partiyi kaybetmesi.

Hatırlardadır ki, bu eser, uzun uzun tenkitlere uğramış; âdetâ «yür-tülmali», «yakılmali» hükümlünü yemişti. Sebebi de mevzu. Bunda bir Anadolu köyünün sakat tarafları tahlil edilir. Hayli bedbin sahneler belirtilir. Öyle ki, sathi bakınca in-sanda şu intiba bile hasıl olur: «Yak-up Kadri, Türk köylüsünün aleyhinde bulunmuş».

Bazı memleketlerde müfritler, ta-asupla, mânevî dizginleri ele geçirir-ler. Şehir meydanlarında kitaplar yakılıyor. Yakılanlar arasında bu Yaban'ın evsafında olanlar da var-dır. Bizdeyse, kendi kendimizi velev acı acı tenkit eden bir eser, milliyetçi hükümet partizinin mü-kâfâtını ka-zanacak derecelere yükseltiyor.

Zihniyetimizin müsamahakârlığı ile iftihar edebiliriz.

Şahsını hor görmemek, nefesine hümet ve itimat etmek yüksek bir haslettir, doğru. Fazla tevazu, mü-railiğin incelmış şekli imiş. Hele mil-liyet sahâsında tevazu iyi değildir. Bizze şu Cümhuriyet rejiminden ev-vel Türk olan hemen her şeyi en küçük, en âciz saydık. Şimdi veri-len terbiye öyledir ki, kendimizi en büyük, en kudretli ve kabiliyetli gö-rüyoruz. Bu ikinci telâkki, bir milleti azametli işler yapabilmek kudretine yükseltebilir. Zira, «Elimden bir şey gelmez! Ben neyim ki?...» müzzil-ğünden kurtulmuş bulunuyoruz.

Umumi havanın bu olduğu bir devirde, Yaban romanı gibi apacı bir tenkidin C. H. P. mü-kâfâtını ka-zanmasına ramak kalması, yalnız ne müsamahakâr değil, aynı zamanda ne elastikiyetli bir görüş ve anlayış-muz olduğunu delildir.

Kendi kendinin mürakabesini ya-pamıyan, tenkide dayanmıyan, Kaf dağındaki burundan kıl aldırma-z bir insan ne sinirdir. Hafazanallah! Aynı kafada olan bir millet de öyle-dir.

Türk edipleri Yaban'a evvelâ 30 - 28 - 19 puanla birinciliği, sonra da 9 - 8 - 6 rey ile ikinciliği kazandı-ra-rak, milletimizin geniş görüş ve mü-samahakârlik mazhariyetini de be-lirtmiş oluyorlar. Bu da, mazhariet-lerin hayli büyüklüğü arasındadır.

(Vâ - Nâ)

Beşoğlu Halkevinden: 5/3/942 per-şembe günü saat 18 de Halkevimizin Tepebaşındaki merkez binasında yüksek mimar Sedat Çetintaş tara-fından «Kadınlarımızın sahil ve ter-biye bakımından ideal ev» mevzuun-da mühim bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

ŞEHİR HABERLERİ

Fen fakültesi

Yeni bir bina yapılması için tedbirlere başlandı

Birkaç gün evvel bir yangın neti-cesinde yanan Üniversite Fen ve E-debiyat fakültelerinin yerine yeni bir bina yapılması esas itilâ ile kabul edilmiştir. Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar dün yanında belediye fen beyeti mütehasası ve teknisyen-leri olduğu halde Zeynep hanım ko-nağına giderek bina yerinde yapıla-cak yeni fakültenin şekli etrafında bazı tedbirlere bulunmuştur.

Belediye fen ve imar şubesi bir plan hazırlayacak ve plan Ankara'da tas-dik edilir edilmez derhal inşaat baş-lanacaktır.

Yangın tahkikati

Üniversite Fen fakültesi yangını etrafında tahkikat devam ediyor. Müddetlümünü muavini Necati Kü-tüboğlu dün de tahkikatla meşgul olmuş ve fakülte hademelerinin sor-gularını yapmıştır.

Hademelerin gece nöbetlerinde mun tınam çalışıp çalışmadıklarını kontrol için kullanılan nöbet saatlerinin bozuk olduğu hakkında bazı iddialar illeri sürülmüştü. Dün tekrar istic-avp edilen ve o gece nöbetçi olan Hüseyin yangından birkaç dakika ev-vel yani saat onda nöbet saatlerini kurdugunu ve saatlerin bozuk olma-dığını söylemiştir. Nöbet kontrol sa-atleri müddetlümünümlük tarafından mühürlenmiştir. Saatler sulh hâkimli huzurunda açılarak bozuk olup ol-madıkları ve o gece saat kaçta kadar kontrol vazifesini yaptıkları tesbit edilmiştir.

Şimdiye kadar yapılan tahkikat neticesinde yangının, fizik laboratu-varının tavanından çıktığı tesbit edilmiştir. Fakat neden çıktığı henüz anlaşılamamıştır. Bunun elektrik kontağından çıkması ihtimali mevcut olduğu gibi, üst katta boşalan kısımda döşeme üzerine atılan bir si-garadan çıkması da muhtemel görü-lüyor.

Yangın enkazı henüz ateşli olduğu için dün yerinde keşif yapılamamış-tır. İtfaiye ateşi tamamen söndür-mek için çalışmaktadır. Enkaz sö-nürülebilirse bugün müddetlümünü muavininin huzurunda keşif yapılacaktır.

Müddetlümünü muavini bugün Fen fakültesi dekanı B. Fahrile diğer id-a-re memurlarını dinliyecektir.

İcadiyede bulunan cesed

İcadiye civarında bir hendek içinde bulunan ceset etrafında tahki-kat bitirilmiş, busun Vartan adında biri olduğu ve soğuktan donarak ö-düğü anlaşılmıştır. Cesedin gömül-mesine ruhsat verilmiştir.

Günlük Borsa

İstanbul Borsasının 2/3/1942 Fiyatları	
Londra üzerine 1 sterlin	6.22
Newyork üzerine 100 dolar	130.70
Madrid üzerine 100 peze	12.89
Stokholm üzerine 100 kron	30.72
ESHAM ve TAHVİLÂT	
İkranıyetli % 5 933 Ergani	23.90
Anadolu Demiryolu 1 ve 2	51.50
Merkez Bankası	174.30

Nakil vasıtaları ücretleri artırılacak

Belediye bütçesindeki açık bu suretle kapatılacaktır

Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdar dün sabah Ankara'dan şehri-mize gelmiştir. B. Lütfi Kırdar An-kara'da, belediye bütçesi hakkında alâkadar Vekâletlerle görüşmüştür. Öğrendiğimizde göre belediye ve vi-lâyet bütçesinde görülen 8 milyon liralık varidat azlığı şehrimizde nakli vasıtaları ücretlerine yapılacak zam-larla karşılanacaktır. Bu hususta İstanbul belediyesi tarafından hü-kûmete bir teklif yapılacaktır ve teklif hükûmet tarafından teklif edildikten sonra, bir kanun projesi halinde Bü-yük Millet Meclisine gönderilecektir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Ticaret Vekâleti, laşe müsteşar muavini Şeyket Süreyya, şehrimize gelmiştir. Kendisi, burada yeni kura-lacak laşe teşkilâtı etrafında tetkik-lerde bulunacaktır.

★ İstanbul konservatuarı tarafın-dan verilen tarihî Türk musikisi kon-serlerinden altıncısı bu akşam Fran-sız tiyatrosunda verilecektir. Bu kon-serde «Hafız Post» un eserleri çal-maktadır.

★ Kuruçeşmede antrepoda çalışan amele Tevfik dün balyeleri düzeltir-ken büyük bir pamuk balyesi üzerine düşmüş, bacağı kırılmıştır. Tevfik hastaneye kaldırılmıştır.

★ Sarhoş bir halde Şehreminde İsmailin köfteci dükkânına giderek ekmecek vermediği için kavgaya eden ve polisi dövmeye kalkışan Halit adında bir adamla oğlu Hulki dün asliye ye-dinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmişlerdir.

İkisinin de suçları sabit olduğun - dan Hukukun eli gün, babası Halidin 37 gün hapislerine karar verilmiştir.

★ Macide adında bir kadının so-kakta çantasını kapıp kaçarken ya-kalan Ahmet adında bir sabıkalı Sultanahmet birinci sulh ceza mah-kemesinde muhakeme edilmiş, yedi gün hapse mahkûm edilmiştir.

★ Yangın gecesi Vezneciler cıva-rından geçen Ulviye adında bir ka-dına sarıktuluk etmeğe ve kadını dövmeye kalkışan Sıtkı ve Mazlum Sultanahmet birinci sulh ceza mah-kemesinde muhakeme edilmişlerdir. Sıtkının 25 gün, Mazlumin 15 gün hapislerine karar verilmiştir.

★ Kadıköy Halkevinden: 4/3/942 çarşamba saat 20.30 da Dr. profesör Süheyl Ünver tarafından (Saadet) mevzuu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

DOĞUM

Gazeteci arkadaşlarımızdan İstan-bul belediye riyaseti mütercim bay Cihat Kentmenin dün bir oğlu dün-yaya gelmiştir. Uzun ömürler temenni ediyoruz.

Şehir tiyatrosu temsilleri

Tepebaşı Dram kısmında
Gece saat 20.30 da
P A R A
Yazan: Necip Fazıl Kısakürek

SINGAPUR KORSANLARI

Tefrika No. 39

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

— Seni kaç kere aldattım, güzel sanım? Ben verdiğim sözü unutacak in-sanlardan olsaydım, şimdiye kadar prensin yanında kalmazdım. Ona ölmeye kadar hizmet etmeğe söz verdiğim içindir ki, bir esir gibi ya-nından ayrılmıyorum. Fakat, bu dakikadan itibaren ölmüş gibiyim.. sözümde durdum. Eğer Hamdun ha-yatımı memleketime bağlarsa, yeni-den dileceğim.. tekrar prens sö-zü verecek değilim. Son sözümü size söy-lelim: Ben yurdumun hasretini çe-kerek inliyen bir zavallıyım. İsterse-niz şimdi de sizinle beraber gelmeğe hazırım.

Hamdun Takakoya döndü:
— Bu kadın mert ve temiz yürekli bir insana benziyor. Eğer bizimle kaç-mağa hazırsanız, onu memleketine ka-dar götürürebiliriz.

Hamdun özünü kadının karnından çekti.

Çan - Ting yavaşça yerden kalk-tı.. ve Hamdunun dizlerine kapandı:

— Bundan sonra — ölmeye ka-dar — bir kul gibi sana hizmet ede-ceğim. Canımı bana ve yurduma ba-ğladığım için, bence yeryüzünde sen-den büyük insan yoktur. Eğer senin yerinde bir Japon olsaydı, beni hiç bir zaman affetmezdi.

Takako kollarını çatarak lâfa ka-rıştı:

— Babam hiç affetmez. Ona göre, affetmek, aynı suçun bir daha işlen-mesine meydan vermek demektir.

Hamdun:

— Ben ne Japonum, ne Çinli. Ben müslümanım.. benim dinim, affet-meyi emreder. Affetmek büyüklüğün sanıdandır. İnsan büyüklüğünü affetmekle gösterir. Çan - Ting bun-dan sonra bana bir fenalık yapmayı düşünürse, ben olmasam bile, Allah ondan intikamını alır.. yurduna ve ailesine kavuşamaz. Bize sadakat gösterirse, onu gemiye alır ve seferde memleketine bırakırız.

Dedi. Çinli kadın bundan sonra Ta-kakonun ayaklarına kapandı:

— Beni siz de affedin, değerli sa-nım! Size hizmet edeceğim. Benden memnun kalacağınızı ümit ederim. Benim elimden her şey gelir. Hem ya-rın benim gibi sadık bir fedaiye ihtiyacınız olacaktır. Şimdi buradan çıkınca nereye gideceğinizi, nerede sığınacağınızı biliyor musunuz?

Takako:

— Hayır.. dedi. Hamdun:

— Cohur sultanına iltica etmekten başka çare yok.

Dedi Çinli kadın:

— Singapur'dan Cohur sultanlığına geçmek kolay bir iş değil. Arada de-niz var.. gırtlı yollar, ben bilirim. Pren-sin adamları sizi yolda yakalarsa. Onlarla karşılaşsanız bile, İngiliz

memur ve muhafızlarına rüşyacak-sınız.. sizi onlar gevirecekler.

— Pekâlâ, ne yapalım? Nereye si-ğimalım?

— Bundan kolay ne var. Mademki bundan sonra gideceğiniz yolları bir-leştiriyoruz. Bana itimat ediniz: Sizi, evi kale gibi sağlam bir Çinlinin ya-nına götürürüm. Yamada tekrar Sin-gapura dönünceye kadar orada bek-liyelim.

Takako bu teklife razı olmadı:

— Hayır, hayır.. bir esaretten kur-tulup diğer bir tuzağa düşeceğiz. Hamdunun teklifi en iyisidir Cohur sultanı bahamı da sever.. müslüman-lardan zarar gelmez bize. İşte Hamdun meydanda. Eğer Çan - Ting gırtlı yolları biliyorsa, bizi hemen Cohura kaçırır. Oradan babama — sultanın adamları vastasıyla — haber gönde-rmek te mümkündür.

İkisi de razı oldular.

Çinli kadın, prensin esaretinden kurtulacağı için sevinliyordu. Hamdun böyle bir kadını öldürüp de eline ne geçecekti? Onu affetmekle kazanmış oluyordu. Fakat Takakonun içinde bir ufak şüphe vardı:

— Acaba bu kadın bizi aldatıp ye-niden bir tuzağa düşürmüyecek mi?!

Singapur'dan nasıl kaçtılar?

Singapur'da kalmak Takako için tehlikeli olacaktı. Zaten yerlilerden birçok Yamadaya — şehri ateşlediği için — dış biliyordu. Yamadanın kızı bu vaziyet karşısında Singapur'da nasıl serbes dolaşabilirdi?

Prens Nahinin küçük köşkünden geç vakit çıktılar ve Cohur yolunu tuttular. Prens'in hizmetçisi artık es-ki sadakat bağlarını tamamiyle ko-parmış görünüyör ve Hamduna ta-parcasına bağlılık gösteriyordu.

Yamadanın bir adha ne zaman Singapur'a döneceği belli değildi. Çan - Ting yolda giderken ilk Melâi köyünden üç at buldu.. atlara bindi-ler. Takako yavaş yavaş Çinli kadına itimat göstermeğe başlıyordu. Zira, şehirden üç saat kadar uzaklaşmış-lardı. Eğer prensin hizmetçisi onları yeni bir tuzağa düşürmek fikrinde olsaydı, bunu hiç şüphe yok ki şehirden uzaklaşmadan önce yapacaktı.

Şimdi Cohur sultanının hakim ol-duğu mmtakaya girmişlerdi. Bir te-penin kenarında birdenbire karşıla-rına sekiz on atı çıktı. Her biri ayrı dın ve mzhpe olan bu üç yolunun yolunu kestiler. Bunlar Cohur sulta-nının her gün oralarda dolaşan ka-rakollarıydı.. hepsi de müslümandı. Hamdun bu sınır bekçilerine selâm verdi:

(Arkası var)

Bu akşam Sümer sineması

Büyük aşk rollerinin ideal ve eşsiz yıldızları... «REBEKA» ve «VATERLO KÖPRÜSÜ» filmlerinin unutulmaz ve müztarıp aşk kahramanları

LAURENCE OLIVIER

VIVIAN LEICHER

tarafından büyük bir kudret ve dehayl san'atkârane ile yaratılan

İZTIRAP GEÇESİ

Emsalsiz aşk ve ızdırıp filmini takdim ediyor. Bu akşam için yerlerinizi evvelden aldınız.

Bu perşembe — Mevzuun esrar ve heyecanı,

Akşamı seyircileri başından sonuna

ŞARK kadar merak içinde bırakan

Sinemasında bir film

2 CİNAYET... ORTADAN KAYBOLAN BİR KADIN...

Esrarengiz biri tarafından çalınan evrak...

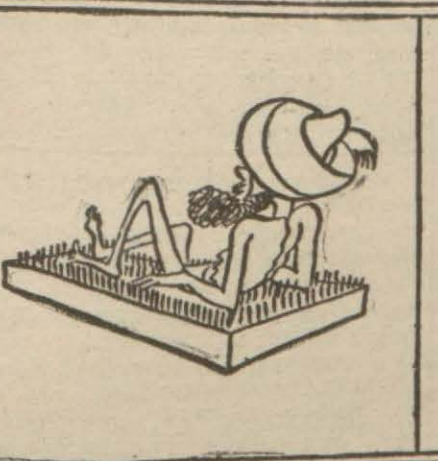
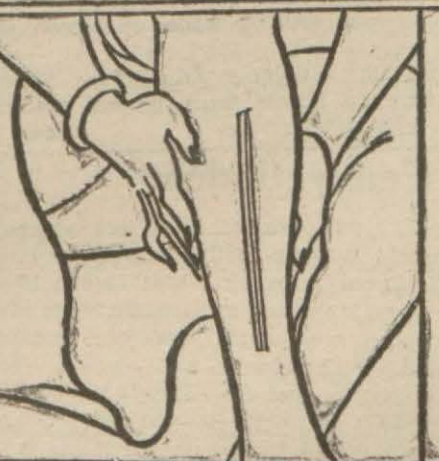
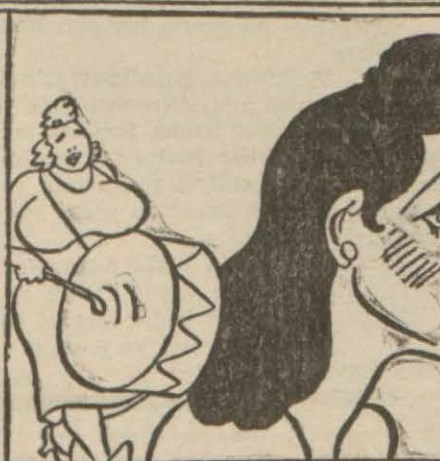
KORKUNÇ GECE

Oynayanlar:

LOLA MÜTHEL ve JASPAR OERTSEN

Heyecanlı bir film

Bay Amcaya göre...

— Zonguldak kadınlarının ipek çorap aleyhinde verdikleri karar ga-fila boşa gidecek bay Amca...

... Baksana büyük şehirlerde bu-na kulak yerer olmadı...

... Bayanlar bâlâ bir gıyâste ka-çan çoraplardan vazgeçemediler...

... Bunun, kendine eziyet etmek gibi garip bir zevki olsa gerek...

... Fakat ne olursun Zongul-daklı hemşireler bu karardan dön-memeli ve yurdun her tarafına yay-malıdır...

B. A. — Yoksa aile babaları tası-tarağı toplayıp Zonguldak'a göç et-mek zorunda kalacaklar...

RADYOLIN

Sıhhiye Vekâletinin ruhsatını halzıdır. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her Pazar MÜZEYYEN SENAR'ın iştirâkile BÜYÜK MATİNE

